

International Earth Day - 22. aprilnd, 2024 "Planeten vs. plastik"

Søster Rosane Steffenon (Brasilien)

Den første internationale Earth Day blev indstiftet den 22. aprilnd 1970 i USA på et miljøforum arrangeret af den amerikanske senator Gaylord Nelson, hvor 20 millioner mennesker deltog. I 2009 udnævnte FN denne dato til International Earth Day.

Der er mere end 190 lande, der fejrer denne dato, hvor man forpligter sig til at beskytte og genvinde naturressourcer med henblik på bæredygtigheden af vores planet Jorden.

Naturressourcerne er begrænsede. Derfor er vi nødt til at passe på og ikke udnytte vores planet. Jordens Dag er en særlig dag til at reflektere over vores sameksistens i dette fælles hjem, til at øge bevidstheden blandt folk om vigtigheden af beskyttelse og bevarelse af det, vi har, og genopretning af det, der er blevet nedbrudt.

I år henleder festlighederne vores opmærksomhed på forureningen forårsaget af plastik. Dette tema er et forsøg på at mobilisere os til en ny forståelse og daglige holdninger til at passe på vores liv og alle andre former for liv, der findes i vores fælles hjem.

Nedenfor er der nogle data, der kan hjælpe os med at reflektere over behovet for at revidere vores praksis og gå sammen med mennesker eller organisationer, der intervenserer i samfundet.¹

Menneskeheden producerer omkring 460 millioner tons plastik om året. Ifølge FN's miljøprogram (UNEP) vil dette tal tredobles inden 2060, hvis der ikke gøres noget hurtigt.

Plastforurening er en stor trussel mod økosystemerne, klimaet og menneskers velbefindende. På verdensplan deponeres 46% af plastikaffaldet, 22% håndteres dårligt og bliver til affald, 17% forbrændes, og 15% indsamles til genbrug, hvoraf mindre end 9% genbruges effektivt.

Plastforureningen i havet er 10-doblet siden 1980 og påvirker mindst 267 dyrearter, herunder 86 % af havskildpadderne, 44 % af havfuglene og 43 % af havpattedyrene. Luft- og jordforurening er også stigende.

Ifølge en UNEP-undersøgelse kommer mere end 14 millioner tons plast ind i og skader akvatiske økosystemer hvert år. Desuden forventes drivhusgasemissioner forbundet med plast at udgøre 15% af de samlede tilladte emissioner i 2050, hvis menneskeheden **begrænser den** globale opvarmning til 1,5°C.

I landbruget forurener den alarmerende vækst i brugen af plastik jorden, kan true fødevarer sikkerheden og påvirke menneskers sundhed.

I denne sammenhæng demonstrerer økologer, videnskabsfolk, teologer og sociale bevægelser til forsvar for vores planet. Derudover bad pave Frans os i sin encyklika Laudato Si' om at reflektere over integral økologi, fordi alt er forbundet; det er

¹ <https://umsoplaneta.globo.com/sociedade/noticia/2023/02/12/tratado-global-inedito-contra-poluicao-plastica-pode-ficar-pronto-ate-2024.ghtml>
<https://www.terra.com.br/byte/onu-afirma-ser-possivel-cortar-poluicao-plastica-em-80-ate-2040,810ccd8a57ce70ba97432532736a750d3bl5r9ob.html>

nødvendigt at overveje de menneskelige, sociale, økonomiske og miljømæssige dimensioner. *"Økologi studerer forholdet mellem levende organismer og det miljø, hvori de udvikler sig. Dette indebærer nødvendigvis refleksion og debat om de betingelser, der er nødvendige for samfundets liv og overlevelse, og den ærlighed, der er nødvendig for at sætte spørgsmålstejn ved visse modeller for udvikling, produktion og forbrug".* (138)²

Der er også gode handlinger, der finder sted midt i denne virkelighed, i den daglige forpligtelse til at passe på planeten, på et personligt niveau (ændre vaner/vaner); på samfundsniveau, som de mange lokale organisationer, der gør det muligt for os at kæmpe for et sundt miljø; i religiøse, uddannelsesmæssige eller politiske kredse; eller på globalt niveau, som ONG Greenpeace, der blev oprettet i 1971 i Canada.

Nogle konkrete initiativer til, hvordan vi kan passe på planeten, med fokus på at undgå plastforurening:

- Undgå at bruge unødvendig plastik, såsom overdreven emballage;
- Genbrug plast, for eksempel genanvendelige flasker;
- Eliminér brugen af engangsartikler: koppe, tallerkner, bestik...
- Vælg sikre produkter, der kommer fra etiske processer og er forpligtet til bæredygtighed;
- Udvikle uddannelsesprocesser i vores skoler og i sociale og religiøse kredse;
- Udføre økologiske og miljøbeskyttende handlinger, såsom at indsamle plastik, rengøre flodbredder, pladser, strande, offentlige rum osv;
- Tilskynd til kunstneriske værker lavet af genbrugsmaterialer;
- Øge bevidstheden gennem kulturel underholdning som teater, musik, poesi...
- Indflydelse på offentlige politikker: for eksempel genbrug af affald, beskyttelse af grønne områder, floder, genopretning af ødelagte områder.

Som Sankt Joseph Søstre er vi forpligtet på livet i henhold til vores konstitution:

"Vi er kaldet til her og nu at bidrage til opbygningen af en verden med retfærdighed, kærlighed og fred og til at leve en etisk livsstil, hvor ethvert valg, vi træffer, er baseret på etisk bevidsthed om dets indvirkning på samfundet og planeten."³

² <https://www.vatican.va/>

³ Konstitution for Sankt Joseph Søstre af Chambéry, s. 6.